

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 7 juni 1994 door de Minister van Media, Volwassenenvorming, Gehandicaptenbeleid, Sociale Hulp en Beroepsomscholing van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "zur Abänderung des Gesetzes vom 8. Juli 1976 über die öffentlichen Sozialhilfezentren", heeft op 25 oktober 1994 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt aan te brengen in de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, komen in essentie neer op wat volgt :

- de bevoegdheden die overeenkomstig de voornoemde organieke wet worden opgedragen aan de bestendige deputatie en aan de provinciegouverneur in verband met het toezicht op de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn en in verband met het administratief toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het algemeen, worden hetzij afgeschaft, hetzij overgedragen aan de Regering van de Duitstalige Gemeenschap (artikelen 2 tot 5, 7 tot 10, 12 tot 16, 18 tot 24 en 26 van het ontwerp);
- het administratief toezicht op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt ook inhoudelijk gewijzigd in die zin dat de autonomie van de openbare centra wordt verruimd door een beperking van het opportuniteitstoezicht en door een vereenvoudiging van de toezichtsprocedure (artikelen 18 tot 20 van het ontwerp); de aan de gemeenten opgedragen taken inzake het administratief toezicht worden verruimd (artikelen 8 en 10);
- artikel 27 van het ontwerp ten slotte strekt ertoe de bepalingen van de organieke wet van 8 juli 1976 formeel-terminologisch in overeenstemming te brengen met de nieuwe

.../...

bevoegdheidsverdeling wat het beleid inzake maatschappelijk welzijn betreft, door in die bepalingen het woord "Koning" telkens te vervangen door "Regering".

In de memorie van toelichting worden de ontworpen wijzigingen, inzonderheid wat betreft het onttrekken van bevoegdheden aan de provinciale organen en het opdragen ervan aan de Regering, verantwoord door "de specifieke situatie van de Duitstalige Gemeenschap". Zo wordt in de algemene toelichting bijvoorbeeld benadrukt dat, overeenkomstig de regeling van de organieke wet van 8 juli 1976, "de (provincie)gouverneur, in de kleinere gemeenten, het algemeen toezicht uit(oefent) in plaats van de Koning of van de bevoegde Gemeenschapsminister, zodat de Gemeenschapsminister niet meer in staat is de rol van de Gemeenschap op dit gebied te vervullen, daar geen gemeente van het Duitse taalgebied meer dan 20.000 inwoners telt".

2. Luidens artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gelezen in samenhang met artikel 4, § 2, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, is de Duitstalige Gemeenschap, wat de bijstand aan personen betreft onder meer bevoegd voor :

"Het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met uitzondering van :

- a) de vaststelling van het minimumbedrag, de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het

.../...

wettelijk gewaarborgd inkomen overeenkomstig de wetgeving tot instelling van het recht op een bestaansminimum;

- b) de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in de artikelen 1 en 2 en in de hoofdstukken IV, V en VII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, onverminderd de bevoegdheid van de Gemeenschappen om aanvullende of bijkomende rechten toe te kennen;
- c) de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand;
- d) de regelingen met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten bedoeld in artikelen 6 en 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de gemeenten Komen-Waasten en Voeren, die opgenomen zijn in de artikelen 6, § 4, 11, § 5, 18ter, 27, § 4, en 27bis, § 1, laatste lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de gemeentewet, de gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen".

Gelet op de ruime bevoegdheden welke die bepaling aan de Gemeenschap toekent in verband met de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het algemeen, en in verband met de samenstelling van de raden voor maatschappelijk welzijn en het administratief toezicht

.../...

op de centra in het bijzonder, lijkt de ontworpen regeling, globaal genomen, geen bevoegdheidsproblemen te doen rijzen. Met betrekking tot sommige bepalingen van het ontwerp blijkt evenwel toch enig voorbehoud te moeten worden gemaakt.

2.1. Zoals hiervoren reeds summier werd aangegeven volgt inzonderheid uit de artikelen 2, 4 en 5 van het ontwerp dat voortaan de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, en niet langer de bestendige deputatie, bevoegd zou zijn om uitspraak te doen over de bezwaren in verband met de geldigheid van de verkiezing van de leden van de raden voor maatschappelijk welzijn (artikel 18 van de organieke wet van 8 juli 1976), over de vervallenverklaring van die leden wegens onverenigbaarheid of het niet meer vervullen van de verkiesbaarheidsvereisten (artikel 21 van de organieke wet) en over hun schorsing of afzetting (artikel 22).

Zoals blijkt uit de wetgeving (1), de rechtspraak (2) en de rechtsleer (3) treedt de bestendige

(1) De wetgever verwijst in artikel 104bis van de provinciewet, welke bepaling van toepassing is "in alle gevallen waarin de bestendige deputatie een rechtsprekende taak uitoefent", uitdrukkelijk naar de artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976.

(2) Zie onder meer Raad van State, Verkiezingen O.C.M.W. Zonhoven, nr. 18.303, van 18 juni 1977, en Carlier, nr. 19.522, van 20 maart 1979.

(3) MAST, A. en DUJARDIN, J., Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, Brussel, Story-Scientia, 1992, 361.

deputatie op als jurisdictioneel orgaan wanneer zij één van de hiervoren vermelde bevoegdheden uitoefent. De Regering, aan wie die bevoegdheden door het ontwerp worden overgedragen, zou ter zake daarentegen optreden als administratieve overheid.

Uit de artikelen 146 en 161 van de Grondwet volgt dat het instellen van een (al dan niet administratief) jurisdictioneel orgaan - en meteen het toekennen of ontnemen van bevoegdheden aan een dergelijk orgaan (1) - een aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid is.

De decreetgever kan met betrekking tot dergelijke aan de federale wetgever voorbehouden materies slechts optreden, hetzij in de gevallen waarin een bijzondere en uitdrukkelijke machtiging is gegeven door de bijzondere of de gewone wet tot hervorming der instellingen (2), hetzij met toepassing van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (impliciete bevoegdheden).

(1) Arbitragehof, 21 december 1990, arrest nr. 41/90, considerans B.3.

(2) Arbitragehof, 23 december 1987, arrest nr. 44, considerans B.4.

Er dient derhalve in de eerste plaats te worden onderzocht of de bevoegdheden welke door het hiervoren aangehaalde artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de Gemeenschappen werden opgedragen inzake onder meer de samenstelling van de raden voor maatschappelijk welzijn, kunnen geacht worden de "uitdrukkelijke machtiging" te omvatten om aan de bestendige deputatie de rechtsprekende bevoegdheden te onttrekken welke haar door de eerder vermelde artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976 zijn opgedragen. Indien die vraag ontkennend zou moeten worden beantwoord, dient te worden nagegaan of de Gemeenschap zich ter zake kan beroepen op de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet.

2.1.1. Ter ondersteuning van de stelling dat het meer-vermelde artikel 5, § 1, II, 2°, de machtiging inhoudt om de in de artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976 geregelde aangelegenheid te wijzigen, kan worden gewezen op de uitzonderlijke techniek van bevoegdheidstoewijzing welke in die bijzondere wetsbepaling is gehanteerd.

Uit het bepaalde in artikel 5, § 1, II, 2°, b), van de bijzondere wet luidens welke uit de bevoegdheid van de Gemeenschappen alleen worden uitgesloten "de aangelegenheden ... die geregeld zijn in de artikelen 1 en 2 en in de hoofdstukken IV, V en VII van de organieke wet van 8 juli 1976", kan immers, op grond van een "a contrario"-redenering, worden afgeleid dat de Gemeenschappen een "uitdrukkelijke" machtiging hebben gekregen om de aangelegen-

.../...

heden die het voorwerp zijn van al de andere bepalingen van de organieke wet autonoom te regelen, met inbegrip van de aangelegenheden geregeld in de artikelen 18, 21 en 22.

Daaraan kan worden toegevoegd dat tijdens de bespreking in de bevoegde Kamercommissie, op de vraag of de Gemeenschappen "bijvoorbeeld rechtstreekse verkiezingen (kunnen) organiseren voor de raden voor maatschappelijk welzijn", door de Regering werd bevestigd "dat de Gemeenschappen de mogelijkheid zullen hebben volledig autonoom de organisatie van hun OCMW's te regelen" (1).

Op grond van de gereleveerde gegevens - en onder voorbehoud van een eventuele andersluidende beoordeling door het Arbitragehof - lijkt derhalve te kunnen worden aangenomen dat de ontworpen regeling in de bevoegdheid van de Duitstalige Gemeenschap kan worden ingepast.

2.1.2. In subsidiaire orde kan bovendien de opvatting worden verdedigd dat de Duitstalige Gemeenschap, gelet op de in de memorie van toelichting aangevoerde "specifieke situatie" waarin ze zich bevindt (2), zich ter zake ook zou kunnen beroepen op de toepassing van artikel 10 juncto artikel 19, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van

(1) Parl. St., Kamer, nr. 1063/7 - 92/93, pp. 30-31.

(2) Zie supra algemene opmerking 1, in fine.

8 augustus 1980 (1). Er kan immers worden aangevoerd dat de ontworpen wijziging van de organieke O.C.M.W.-wet, gelet op die specifieke situatie, voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Gemeenschap "noodzakelijk" is in de zin van het voornoemde artikel 10, eensdeels, en dat ter zake voldaan is aan de door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde dubbele voorwaarde dat de tot de gereserveerde bevoegdheid van de federale wetgever behorende aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is, anderdeels (2).

2.1.3. Er blijft nog te onderzoeken of het door het ontwerp opgezette systeem - in zoverre het de in de artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976 geregelde aangelegenheden opdraagt aan de Regering optredend als administratieve overheid, en niet als rechtsprekend college - verenigbaar is met artikel 145 van de Grondwet.

-
- (1) Luidens artikel 10 kunnen de decreten rechtsbepalingen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Raden niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

Artikel 19, § 1, eerste lid, bepaalt dat het decreet, "behoudens toepassing van artikel 10", de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 4 tot 9 regelt "onverminderd de bevoegdheden die door de Grondwet aan de wet zijn voorbehouden".

Overeenkomstig de artikelen 5, eerste lid, en 6 van de voornoemde wet van 31 december 1983 zijn die bijzondere wetsbepalingen van overeenkomstige toepassing op de Duitstalige Gemeenschap.

- (2) Zie onder meer het arrest nr. 32/92 van 23 april 1992, considerans B.3.6.

.../...

Volgens dat artikel behoren geschillen over politieke rechten - zoals geschillen over het recht om verkozen te worden en om lid te blijven van een raad voor maatschappelijk welzijn - tot de bevoegdheid van de rechtbanken, "behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen".

De bedoelde uitzonderingen kunnen er slechts in bestaan dat de wet - of, in een geval als het voorliggende (supra 2.1.1. en 2.1.2.), het decreet - de kennisneming van geschillen over politieke rechten toevertrouwt aan administratieve rechtscolleges, niet dat de bevoegde wetgever de geschillen onttrekt aan elke jurisdictionele beoordeling. Geschillen omtrent subjectieve (burgerlijke of politieke) rechten behoren immers niet "tot de bestuursactiviteit", doch "(vallen) onder de jurisdictie" (1).

Dat er met betrekking tot de hier bedoelde geschillen plaats blijft voor een rechterlijke beoordeling, lijdt geen twijfel : het ontwerp doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Raad van State om kennis te nemen van de beroepen bedoeld in de artikelen 18, 21 en 22 van de organieke wet van 8 juli 1976 (artikel 16, 4°, van de

(1) Cass., 21 december 1956, Arr. Verbr., 1957, 279 en, met conclusie adv.-gen. W.J. Ganshof van der Meersch, Pas., 1957, I, 430. Voor een kritische beschouwing in verband met de toepassing van die uitspraak op politieke rechten raadplege men A. Mast, "Les droits administratifs subjectifs existent-ils en droit public belge ? - Nature du droit aux allocations de chômage. La définition du droit civil par le juge est-elle utile et possible ?", noot onder het geciteerde arrest, R.C.J.B., 1957, (168), 170.

gecoördineerde wetten op de Raad van State). Zoals voorheen is dat beroep een beroep in volle rechtsmacht.

De vraag is echter of de decreetgever het jurisdictioneel beroep bij de bestendige deputatie, optredend als rechtscollege in eerste aanleg, kan vervangen door een administratief beroep bij de Regering. Anders gezegd, kan het decreet de beslechting van een geschil over subjectieve (politieke) rechten toevertrouwen aan een niet-jurisdictioneel orgaan ?

In zoverre een geschil betrekking heeft op "burgerlijke rechten en verplichtingen", in de zin van artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens overwogen dat het voorafgaand optreden van niet-jurisdictionele organen niet strijdig is met het recht op een rechterlijke beoordeling, voor zover de beslissingen van die organen het voorwerp kunnen uitmaken van een beroep bij een rechterlijke instantie die over een voldoende ruime rechtsmacht beschikt (1).

Dezelfde redenering kan toegepast worden op geschillen over politieke rechten, in de zin van artikel 145 van de Grondwet : gebruik makend van de mogelijkheid die artikel 145 biedt, kan de bevoegde wetgever de beslechting

(1) Zie inzonderheid E.H.R.M., 23 juni 1981, Le Compte, Van Leuven en De Meyere, Publ. Cour, reeks A, vol. 43, p. 23, § 51, a); E.H.R.M., 10 februari 1983, Albert en Le Compte, o.c., vol. 58, p. 16, § 29.

van geschillen over politieke rechten toevertrouwen aan een orgaan van het actief bestuur, voor zover tegen de beslissing van dat orgaan beroep openstaat bij een rechter met een voldoende ruime rechtsmacht. De mogelijkheid om een beroep in volle rechtsmacht in te stellen bij de Raad van State, voldoet aan de laatstgenoemde voorwaarde.

De conclusie is dan ook dat de ontworpen regeling de toets aan artikel 145 van de Grondwet kan doorstaan.

2.2.1. In het ontworpen artikel 20bis, vierde lid, (artikel 3 van het ontwerp) wordt de bepaling van de thans geldende federale regeling overgenomen luidens welke de invordering van de kosten verbonden aan de in artikel 20bis bedoelde procedure "geschiedt door de rijksontvanger, zoals inzake directe belastingen".

Er dient met betrekking tot die bepaling te worden opgemerkt dat de door of krachtens de Grondwet gevestigde autonomie die respectievelijk de Staat en de Gemeenschappen binnen hun eigen bevoegdheidssfeer hebben, een principieel beletsel vormt voor de Gemeenschap om taken op te dragen aan federale ambtenaren zoals de rijksontvanger.

Dat principiële bezwaar kan slechts worden uit de weg geruimd door het sluiten van een samenwerkingsakkoord

.../...

als bedoeld in artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (1).

Vanzelfsprekend belet niets dat de Duitstalige Gemeenschap de bedoelde taken zou opdragen aan een gemeenschapsambtenaar.

2.2.2. De wijziging welke artikel 27 van het ontwerp beoogt aan te brengen in artikel 43 van de organieke wet van 8 juli 1976 komt erop neer dat voortaan de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, en niet langer de Koning, de voorwaarden en modaliteiten zal bepalen met betrekking tot "de aanduiding van de gewestelijke ontvangers (waarop een beroep moet worden gedaan door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn waar het ambt van ontvanger geen volledige dagtaak vereist) en de wijze waarop zij hun ambt waarnemen".

In zoverre die bepaling aan de Gemeenschap de mogelijkheid beoogt te bieden om, overeenkomstig door de Regering vast te stellen nadere regelen, taken op te dragen aan de federale ambtenaren die de gewestelijke ontvangers

(1) Vergelijk met de regeling die, vóór de invoeging van artikel 92bis in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, is tot stand gebracht op grond van het protocol van 5 maart 1985 tussen de Regering en de Vlaamse Executieve, de Franse Gemeenschapsexecutieve, de Waalse Gewestexecutieve en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, betreffende de bevoegdheid van de comités van aankoop van onroerende goederen en van de kantoren der domeinen van de Staat (B.S., 14 juni 1985), de wet van 18 december 1986 (B.S., 24 februari 1987) en het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 9 juni 1987 (B.S., 18 december 1987).

zijn, geldt dezelfde opmerking als die welke hiervoren onder 2.2.1. werd gemaakt.

2.3. Luidens het ontworpen artikel 78, eerste lid, (artikel 12 van het ontwerp) "(kan) de Regering ... de openbare centra voor maatschappelijk welzijn machtigen om over te gaan tot onteigeningen ten algemenen nutte".

In verband met die bepaling dient te worden verwezen naar het arrest nr. 3/89 van 2 februari 1989 van het Arbitragehof waarin het Hof overwoog :

"(dat) hoewel artikel 79, § 1, van de bijzondere wet enkel de door de Executieven benaarstigde onteigeningen ten algemenen nutte voorziet, ... uit de economie van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en uit de algemene opzet van de staatshervorming (volgt) dat die bepaling zo moet worden begrepen dat de Executieven tevens gerechtigd zijn - en de decreetgever dus ook gerechtigd is de Executieven daartoe te machtigen - andere rechtspersonen tot onteigening inzake gewest- of gemeenschapsaangelegenheden te machtigen; (doch dat) in elke hypothese ... het verlenen van de machtiging afhankelijk (wordt) gesteld van het vermogen van de Executieve om, geval per geval, de noodzakelijkheid te beoordelen van de verkrijging door de ondergeschikte besturen van de onroerende goederen waarvan de onteigening wordt beoogd" (considerans 2.B.5.).

Overeenkomstig die rechtspraak behoort het ontworpen artikel 78, eerste lid, te worden aangepast in die zin dat de Regering de O.C.M.W.'s kan machtigen tot onteigening "in de gevallen waarin zij oordeelt dat de verkrijging van de betrokken goederen noodzakelijk is in het algemeen belang".

.../...

3. In gevallen zoals het onderhavige, waarin een oorspronkelijk nationale wet uiteenvalt in een deel "federale" wetgeving en in een deel "gemeenschaps"-wetgeving en dat laatste deel bijgevolg door ieder van de Gemeenschappen en door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kan worden gewijzigd, behoren, op het formeel-legistieke vlak, specifieke maatregelen te worden genomen om de leesbaarheid van die complexe regeling niet buitenmatig te bemoeilijken en om bepalingen die slechts in één Gemeenschap gelden als zodanig herkenbaar te houden.

Om te voorkomen dat het de lezer van de voor het Duitse taalgebied inhoudelijk gewijzigde artikelen van de organieke O.C.M.W.-wet zou ontgaan dat hij, wat de toepassing in het Duitse taalgebied betreft, die artikelen anders moet lezen, kan worden overwogen de wijzigingsbepalingen (vervangende of aanvullende), hetzij in die artikelen zelf (in afzonderlijke leden of paragrafen) in te voegen, hetzij in artikelen "bis", "ter", enz. op te nemen. Men dient er dan wel op toe te zien dat die in te voegen leden, paragrafen en artikelen niet vormelijk overlappen met bepalingen die door een andere bevoegde wetgever in de wet werden ingevoegd.

Een andere werkwijze, die in de rechtsleer wordt aanbevolen (1), bestaat erin de op één enkele Gemeenschap betrekking hebbende bepalingen in een afzonderlijke titel of een afzonderlijk hoofdstuk in de oorspronkelijke wettekst op

(1) COREMANS, H. en VAN DAMME, M., Beginselen van wetgevingstechniek en behoorlijke regelgeving, Die Keure, 1994, nr. 67.

te nemen en onder meer in het opschrift (1) van die titel of dat hoofdstuk aan te geven dat de erin vervatte bepalingen uitsluitend gelden in de betrokken Gemeenschap. Ook met een dergelijke werkwijze blijft essentieel dat telkens opnieuw de band met de oorspronkelijke bepaling van de wet die gewijzigd wordt zichtbaar blijft. Dat kan worden bereikt door in de inleidende zin van elk artikel van de ontworpen regeling (of in het aanvangsartikel van de titel of het hoofdstuk) de volgende formulering te hanteren : "In afwijking van ... (vermelding van het artikel, eventueel van de betrokken paragraaf of het betrokken lid) ... gelden in het Duitse taalgebied de volgende bepalingen".

In het ontwerp werd aan die problematiek onvoldoende aandacht besteed. De ontworpen bepalingen behoren in de ene of de andere zin als hiervoren bedoeld te worden aangepast.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Indieningsbesluit.

De aanhef van het indieningsbesluit moet ervan doen blijken dat over de ontworpen regeling in de Regering werd

-
- (1) Aangezien een opschrift geen normatieve waarde heeft, volstaat het niet alleen in het opschrift van de in te voegen titels of hoofdstukken te vermelden dat de bepalingen ervan enkel gelden in één Gemeenschap. Die precisering dient hetzij in ieder artikel, hetzij in het eerste artikel van de titel of hoofdstuk te worden opgenomen.

.../...

beraadslaagd. Men vulle derhalve de aanhef aan met de woorden : "Na beraadslaging,".

Artikel 6.

In de Nederlandse vertaling van het eerste lid ontbreekt de precisering dat de ontworpen wijziging betrekking heeft op het bepaalde in "§ 1, 7°" van artikel 26bis van de O.C.M.W.-wet.

Artikel 9.

Men verduidelijke dat de ontworpen wijziging betrekking heeft op het "derde lid" van artikel 46, § 1.

Voorts schrijve men : "... worden de woorden "de provinciegouverneur" vervangen door ...".

Artikel 12.

Men vervange in het tweede lid van het ontworpen artikel 78 de woorden "de aankoopcomités" door "de comités tot aankoop van onroerende goederen".

.../...

Artikel 18.

1. In de inleidende zin vervange men de woorden "en bij de wetten van 9 augustus 1988 en 5 augustus 1992" door "en bij de wet van 5 augustus 1992".

2. Men schrijve in paragraaf 1 van het ontworpen artikel 111 : "Een samenvattende lijst met een beknopte omschrijving van de beslissingen die werden genomen, met uitzondering van ..., alsmede een afschrift van elke beslissing ...".

3. Krachtens de ontworpen paragraaf 2 van artikel 111 moet van bepaalde beslissingen een afschrift worden toegestuurd aan de Regering en aan het college van burgemeester en schepenen. Dat voorschrift geldt "Onverminderd de bepalingen van § 1". Met die laatste bepaling wordt allicht bedoeld dat de beslissingen waarvan krachtens de ontworpen paragraaf 2 een afschrift moet worden toegestuurd, bovendien moeten worden vermeld in de samenvattende lijst bedoeld in paragraaf 1. Indien zulks inderdaad de bedoeling is van de stellers van het ontwerp, zou dat duidelijker tot uiting moeten worden gebracht in de ontworpen bepaling.

Artikel 19.

1. Luidens het eerste lid van het ontworpen artikel 111bis geldt de schorsingsbevoegdheid van het college

.../...

van burgemeester en schepenen alleen voor de beslissingen "die niet onderworpen zijn aan de goedkeuring of machtiging van de Regering". In bepaalde gevallen treedt evenwel ook de gemeenteraad op als toezichthoudende overheid met goedkeurings- of machtigingsbevoegdheid (zie bijvoorbeeld artikel 40 van de O.C.M.W.-wet - artikel 7 van het ontwerp). Ook de beslissingen die aan dat gemeentelijk goedkeurings- of machtigingstoezicht zijn onderworpen, zouden logischerwijze van de algemene schorsingsbevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen moeten worden uitgesloten.

2. Luidens het tweede lid van het ontworpen artikel 111bis kan ook de Regering, in het raam van haar legaliteitstoezicht, "de beslissingen" van de openbare centra schorsen : de vraag rijst of ook aan die schorsingsbevoegdheid niet de beslissingen moeten worden onttrokken die onderworpen zijn aan een goedkeurings- of machtigings-toezicht.

3. Luidens het zesde lid van het ontworpen artikel 111bis "kan de Regering ... een geschorste beslissing opheffen (lees : vernietigen)". Zoals blijkt uit de algemene

.../...

toelichting bij het ontwerp (1) geldt die vernietigingsbevoegdheid zowel voor beslissingen die werden geschorst door het college, als door de Regering zelf. Zulks zou duidelijker in de ontworpen bepaling tot uiting moeten worden gebracht.

4. Gelet op het bepaalde in de voorlaatste volzin van het ontworpen zesde lid, dient de laatste volzin als volgt te worden geredigeerd :

"De schorsing vervalt indien het vernietigingsbesluit van de Regering niet binnen die termijn is betekend".

Artikel 21.

1. In de Nederlandse vertaling van het eerste lid van het ontworpen artikel 112 schrijve men : "... gezonden aan de Regering en aan het college ...".

(1) Luidens die toelichting "werd de procedure van het algemeen toezicht in die zin gewijzigd dat de Regering, naast de controle van de wettigheid die zij op (eigen) initiatief uitoefent, nu nog slechts in tweede instantie mag tussenkomen in het kader van het opportuniteits-toezicht. Werde een beslissing van een centrum door het college van burgemeester en schepenen geschorst omdat zij de gemeentelijke, vooral financiële belangen aantast, ... (dan) kan de Regering deze opheffen (lees : vernietigen)".

2. Luidens het eerste lid van het ontworpen artikel 112 kunnen beslissingen waarvan overeenkomstig het ontworpen artikel 111 (artikel 18 van het ontwerp) geen afschrift moet worden toegestuurd aan de Regering en aan het college van burgemeester en schepenen, "niet meer geschorst of opgeheven (lees : vernietigd) worden na (het) verstrijken van een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de ontvangst van de samenvattende lijst". Die termijn van dertig dagen wordt gestuit (niet : onderbroken) door het verzoek van de toezichthoudende overheid om het dossier betreffende een van die beslissingen op te vragen of door een verzoek om inlichtingen (tweede lid). Te rekenen vanaf de ontvangst van het dossier of de inlichtingen beschikt de toezichthoudende overheid immers over een nieuwe termijn van 30 dagen om de bedoelde beslissing te schorsen of op te heffen (lees : vernietigen) (derde lid).

Beslissingen waarvan wel een afschrift moet worden toegestuurd, kunnen, luidens het vierde lid van het ontworpen artikel 112, "niet meer geschorst of opgeheven (lees : vernietigd) worden na (het) verstrijken van een termijn van 40 dagen te rekenen vanaf de ontvangst van de beslissing".

In de mate dat de in die bepalingen vastgestelde vervaltermijn ook zou gelden voor de eventuele vernietigingsbeslissingen van de Regering, is de ontworpen regeling niet verenigbaar met het bepaalde in het ontworpen artikel 111bis, vijfde en zesde lid (artikel 19 van het ontwerp).

.../...

Uit dat artikel 111bis volgt immers :

- dat de Regering slechts kan beslissen tot vernietiging van een beslissing van een openbaar centrum nadat zij zelf of het college van burgemeester en schepenen die beslissing geschorst heeft;
- dat de raad voor maatschappelijk welzijn, wanneer hij beslist om een geschorste beslissing te handhaven en niet in te trekken, beschikt over een termijn van 30 dagen om die beslissing tot handhaving met de daarbij horende verantwoording mee te delen aan de Regering;
- en dat de Regering binnen 40 dagen na ontvangst van de beslissing tot handhaving de geschorste beslissing kan vernietigen.

Om bestaanbaar te zijn met die bepalingen van artikel 111bis, moet derhalve de regeling van het eerste, derde en vierde lid van het ontworpen artikel 112 worden aangepast in die zin dat de erin bepaalde vervalttermijnen alleen gelden voor de beslissingen tot schorsing, en niet voor de vernietigingsbeslissingen van de toezichthoudende overheid. Voor die laatste beslissingen gelden dan de termijnen bepaald in het ontworpen artikel 111bis, vijfde en zesde lid.

.../...

Artikel 25.

In het tweede lid van het ontworpen artikel 126 wordt de bepaling van het thans geldende artikel 126, § 3, overgenomen luidens welke "het ambt van provinciegouverneur ... onverenigbaar (is) met de hoedanigheid van lid van een raad van beheer van ... (een in die bepaling bedoelde) vereniging".

Aldus geformuleerd wekt die bepaling de indruk dat de Gemeenschap het statuut van de provinciegouverneur regelt, wat uiteraard buiten haar bevoegdheid valt. Om die indruk weg te nemen kan het volstaan de onverenigbaarheid formeel op te leggen als een onderdeel van de rechtspositieregeling van de leden van de raad van bestuur van de bedoelde verenigingen en derhalve te bepalen dat "in de raad van bestuur van de bedoelde vereniging niet de provinciegouverneur mag worden benoemd".

Artikel 27.

In verband met dit artikel dat ertoe strekt in een aantal bepalingen van de organieke wet van 8 juli 1976 telkens de woorden "de Koning" te vervangen door "de Regering", moet erop worden gewezen :

- dat die vervanging, in zoverre ze betrekking heeft op artikel 11 van de O.C.M.W.-wet, moet worden beperkt tot paragraaf 4 van dat artikel 11 : paragraaf 5 van ar-

.../...

tikel 11 heeft immers betrekking op de gemeenten van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest;

- dat artikel 43 uit de opsomming van de aan te passen artikelen moet worden weggelaten gelet op de algemene opmerking 2.2.2. welke hiervoren werd gemaakt;
- dat in artikel 46, § 2, zevende lid, van de O.C.M.W.-wet de woorden "koninklijk besluit" zouden moeten worden vervangen door "besluit van de Regering";
- en dat in de artikelen 56 en 94 van diezelfde wet telkens de woorden "bij in Ministerraad overlegd besluit" zouden moeten worden geschrapt.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. VERBIEST,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	J. GIJSSELS,	assessoren van de
	A. ALEN,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct- referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.